

νικῆς ζωῆς, ἀποκαθαίρουσα δὲ τὴν ὑπερησίαν τῶν ἐπιβλαβῶν στοιχείων. Ἐν ἐναντία περιπτώσει ἡ Διοίκησις καταπίπτει, κατάπτωσις δὲ τῆς Διοικήσεως σημαίνει ἐξαφάνισιν τοῦ Κράτους, διότι Κράτος, Πολιτεία, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ Διοίκησις, τὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως. ἅμα δὲ ταῦτα δὲν λειτουργοῦσιν ὡς δεῖ, ἐπέροχεται, κατὰ φυσικὸν νόμον, ἡ ἀφάνεια.

Ἡ ζωτικότης τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς ἀπεδείχθη ἐκ πολλῶν περιστάσεων ὑπέροχος. Ὁφείλουσι πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ ἐπαφεληθῶσι τῆς ζωτικότητος ταύτης καὶ νὰ συντελέσωσιν ὅπως τὸ Κράτος ὀργανωθῆ καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη εἰς ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάβλητον ὀργανισμόν, ἵνα ἐπιτελέσῃ τὸν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ἐπιφυλασσόμενον αὐτῷ μέγαν προορισμόν, συμφώνως πρὸς ὅ,τι ὁ μέγας πολιτικὸς τῆς Ἑλλάδος, ὁ Χαρίλαος Τρακούπης, εἶπεν: ἡ Ἑλλὰς θέλει νὰ ζήσῃ καὶ θά ζήσῃ.

Β. Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΑΛΙΕΙΑΣ ΕΝ ΘΡΑΚΗ

Ἐπὶ τοῦ ἄκρως ἐνδιαφέροντος καὶ πλουσιωτάτου τούτου πεδίου δὲν ἔχομεν εἰσέτι εἰδήσεις λεπτομερεῖς, δεδομένου ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε, κάπως εἰδικός, ἐμελέτησε τὰ ἰχθυοτρόφα ὕδατα τῆς Θράκης εἴτε γλυκέα εἴτε θαλάσσια. Ἐν τούτοις στοιχεῖά τινα περὶ αὐτῶν—ἀπὸ οἰκονομικῆς ὁμῆος μᾶλλον ἀπόψεως—ἔχουσι φθάσῃ μέχρις ἡμῶν συλλεγόμενα ὑπὸ κατωτέρων κυρίως ὀργάνων, σταλέντων ἐκεῖ ἐκ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος (2) ὅπως παράσχωσι τὰς πρῶτας πληροφορίας ἐπὶ τῶν ἐκεῖ εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν τυγχανόντων ἐκμεταλλεύσεως ἰχθυοτρόφων ὑδάτων.

Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας—καίτοι ἀτελεστάτως—τὰ σπουδαιότερα κλειστά ἰχθυοτρόφα ὕδατα φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ Λίμνη Βιστωνίς, τὸ περιώνυμον δηλ. Πόρτο-Λάγο, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Λίμνη Μπουροῦ-Γκιόλ» καὶ αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Ἑβρου, διαμορφουσαί εἰδος Δέλτα παρὰ τὸν κόλπον τῆς Αἴνου, ἐξ ἧς ἀπεκλήθησαν καὶ οἱ περίφημοι καπνιστοὶ ἰχθύες οἱ γνωστοὶ εἰς τὸ ἐμπόριον ὡς «νιτικά» καὶ οἰτίνες—παρὰ τὴν δοξασίαν τῶν πολλῶν οἰτίνες νομιζοῦσιν ὅτι πρόκειται περὶ ἰχθύων καθαρῶς γλυκέων ὑδάτων—δὲν εἶναι εἰμὴ κέφαλοι τῶν Θρακικῶν ἰχθυοτροφειῶν. Παρὰ τὸ Πόρτο-Λάγο δὲ ὑπάρχει καὶ ἡ εὐμεγέθης λίμνη «Γάλα», ἐκτρέφουσα ἰχθύς ἀποκλειστικῶς γλυκέων ὑδάτων.

Καὶ ἐν Θράκῃ, ὡς καὶ ἐν Μακεδονίᾳ, ἐφηρμόσθη ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως τὸ διπλοῦν σύστημα τῶν εἰσπράξεων: Ἄφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἀλιείας, ἧτοι ἡ καθαρὰ ἰδιοκτησία τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ ἰχθυοτρόφου ὕδατος (συμφώνως πρὸς τὴν εἰδικὴν νομοθεσίαν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, καθ' ἣν τὰ κλειστά ἰχθυοτρόφα ὕδατα θεωροῦνται ὡς ἰδιοκτησία τοῦ Κράτους), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ τουρκικὸς φόρος ἐξ 20 0/0.

Τὰ δικαιώματα ταῦτα, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, δεδομένου ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἶχον εἰσέτι τακτοποιηθῆ, εἶχον ἐνοικιασθῆ ὑπὸ τῆς Διασυμμαχικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Θράκης, διαρκοῦσης τῆς Διασυμμαχικῆς Κατοχῆς. Αἱ ἐνοικιάσεις ὁμῶς αὐταὶ σήμερον ἀναθεωροῦνται, δεδομένου ὅτι συνήφθησαν εἰς ἐποχὴν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν. Ἐν τούτοις αἱ πρὸς σὺναψιν τῶν

1) Προσωρινῆ ἐπισκόπησις, ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν.

2) Ὡς γνωστὸν, διοικητικῶς ἡ Θράκη δὲν ὑπῆχθη εἰσέτι εἰς τὴν Π. Ἑλλάδα.

δραχοπροθέσμων τούτων ένοικιάσεων συνταχθείσαι διακηρύξεις καταδεικνύουσι τήν έπιμέλειαν και γνώσιν μεθ' ής συνετάχθησαν είναι λίαν πιθανόν ότι εις τήν σύνταξιν τούτων θα συμμετέσχον ξένοι, ίσως γάλλοι ειδικοί. Η τήρησις στατιστικών, ή έπιβολή κατασκευής έξυγιαντικών και τεχνικών έργων και τά τοιαύτα μαρτυροῦσι περί τοῦ καλοῦ ποιῶ τῶν διακηρύξεων. Καί ἰδοὺ ἐν πρόχειρον παράδειγμα : Ὑπάρχει ὄρος ειδικός, ὑποχρεῶν τὸν ένοικιαστὴν «να προμηθεύσῃ δωρεάν εις ὅλους τοὺς ἐργάτας τὸ ποσὸν τῆς κινήσεως τὴν ὁποίαν θα καθορίσουν αἱ ὑγειονομικαὶ Ἀρχαί». Τὸν τόσον ἀπλοῦν τοῦτον ὄρον ματαίως θα ἀνεζήτει τις εις ἑλληνικὴν Διακήρυξιν ένοικιάσεως και τοῦ πλέον έλειοδριβοῦς και πορευτογόνου ἰχθυοτροφείου !

Πλήρη πίνακα τῶν ἰχθυοτροφῶν ὑδάτων τῆς Θράκης, δὲν διαθέτομεν εἰσέτι μόνον πίνακάς τινας προχείρους, ὡς π. χ. τὸν ἐπόμενον, εις ὃν καταφαίνεται και ἡ οἰκονομικὴ σημασία ἐκάστου ἰχθυοτροφῶν ὑδάτος, ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ προσφερθέντος και κατακυρωθέντος εις τὰς γενομένας σχετικὰς δημοπρασίας. Οὕτως ἔχομεν διὰ τὰ ἰχθυοτροφεία :

Ἐβρου-Ἀρδα	διὰ τὸ ἔτος 1921	δρχ.	6.200
»	»	»	4.100
Ἐβρου	»	»	37.750
» (Λίμνη Μπουροῦ-Γκιόλ)	τὴν 3ετίαν 1921-23	ετησίως	» 95.000
Λάφρα και Λαφροῦδα (περιφέρεια Ξάνθης).	τὸ ἔτος 1920	»	» 4.000

ἦτοι

Όνομα ἰχθυοτροφείου	1920	1921
Ἐβρου-Ἀρδα	4.100	6.200
Ἐβρου (ἦτοι ἡ Μπουροῦ-Γκιόλ)	37.750	—
Λάφρα και Λαφροῦδα	5.000	—
Μπουροῦ-Γκιόλ (ἀποκλ. δικ.)	—	95.000
» » φόρος 20 0/0	—	60.000

Ὁ πίναξ οὗτος δὲν εἶναι ἢ ὅλως πρόχειρος. Πράγματι οὐδεμίαν μᾶς παρέχει λεπτομέρειαν. Βλέπομεν ἐπίσης συννεοικιαζόμενα πλειότερα προφανῶς ἰχθυοτρόφα ὑδάτα ὑπὸ τὸν περιληπτικὸν τίτλον «ἰχθυοτροφεία Ἐβρου», χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν εἰσέτι τίνα εἶναι ταῦτα και τίνας ποιότητος.

Ἀναμφισβητήτως τὸ πολυτιμότερον ἰχθυοτρόφον ὑδωρ εἶναι ἡ προμηθεῖσα Λίμνη Βιστωνίς ἢ Μπουροῦ-Γκιόλ (πιθανῶς ἰχθυοτροφεῖον, ἦτοι

λιμνοθάλασσα ὡς ἐκτρέφουσα κεφάλους, λάβρακας κλπ.), τῆς ὁποίας ὀρι-
σμένοι θέσεις ἀλιείας ἐνοικιάζονται ἀντὶ σημαντικῶν ποσῶν. Οὕτω π. χ.
θέσεις τινὲς εἶχον ἐνοικιοσθῆ ὑπὸ τῆς Διασυμμαχικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ
μίαν τριετίαν ἢ διετίαν, νομίζομεν, ἀντὶ 295.000 περίπου δραχμῶν, ἐνῶ
ὁ συνολικὸς φόρος 20 0/0 ἐπὶ τοῦ προϊόντος ἀλιείας τῆς λίμνης εἶχεν ἐνοικιο-
σθῆ ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀντὶ
467 περίπου χιλιάδων δραχμῶν. Ἔχει ἐπιφάνειαν—τοῦλάχιστον τὸ κό-
μιον σῶμα τῆς λιμνοθαλάσσης—12.000 περίπου τετραγων. μέτρων, μὲ
μέσον βάθος 5 ὀργυῶν, ἐάν, ἐννοεῖται, αἱ πληροφορίες εἶναι ἀσφαλεῖς.
Φαίνεται λίαν πλουσία, ἂν κρίνῃ τις ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς λέγεται, ἐκτρέφει 300
χιλ. ὄκ. κεφάλων ἐτησίως, πλὴν τῶν ἰχθύων ἄλλων εἰδῶν, τόσον θαλασσίων
ὅσον καὶ γλυκέων ὑδάτων. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι, ἐκτὸς τοῦ κυρίου σώμα-
τος τῆς λιμνοθαλάσσης ταύτης, θὰ ὑπάρχωσιν, ἀναμφισβήτως, τενάγη κατὰ
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μικρά, ὅς συμβαίνει συνήθως εἰς παρομοίας περιπτώ-
σεις, κρασπεδοῦντα τὰς κυρίας ἰχθυοτρόφους κοίτας. Τοιαύτης π. χ. φύ-
σεως εἶνα· τὸ ἰχθυοτροφεῖον «Πέσα» παρὰ τὴν Αἶνον, περιορισμένης ἐκ-
τάσεως 8.000 τετρ. μέτρων, ὡς λέγεται, ἐκτρέφον, ἐπίσης κατὰ πληροφο-
ρίας, 25.000 ὄκ. κεφάλων καὶ ἐγγελέων ἐτησίως, συγκοινωνοῦν μετ' αὐ-
λακος τῷ ποταμῷ Ἐβρῶ καὶ τῇ θαλάσῳ.

Ἡ τιμὴ τῶν ἰχθύων ἐν Θράκῃ, πιθανῶς λόγῳ τῆς μὴ ἀνεπτυγμένης
συγκοινωνίας, κἄθε ἄλλο εἶναι ἢ ὑπερβολικῆ. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ
τιμὴ τῶν κεφάλων καπνιστῶν ἀνέρχεται ἐκεῖ εἰς 4 δραχμάς—κατὰ πλη-
ροφορίας πάντοτε—ἐνῶ ἐν Ἀθήναις ἡ τιμὴ τῶν αὐτῶν ἰχθύων εἶναι ἀνω-
τῶν 12 δραχμῶν.

Εἰς τὴν Θράκην φαίνεται ὅτι εἶναι συχνὴ ἢ περίπτωσις καθ' ἣν ὑπάρ-
χωσι κλειστὰ ὑδάτα πλησίον τῆς ἀκτῆς μὴ συγκοινωνοῦντα—τοῦλάχιστον
κατ' ἐπιφάνειαν—μετὰ τῆς θαλάσσης, διωάμενα ὅμως, κατόπιν τεχνικῆς
διαρρυθμίσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς τοιαύτης ἐπικοινωνίας, νὰ μεταβλη-
θῶσιν εἰς εἰσπύρετα ἰχθυοτροφεῖα. Συνεπῶς ὑπάχει πιθανότης, ἵνα διὰ συ-
στηματικῶν τεχνικῶν ἔργων ἀναπτυχθῆ ἡ ἰχθυοπααραγωγὴ τῆς Θράκης, ἢ
ἀπὸ κλειστῶν ἰχθυοτρόφων ὑδάτων προερχομένη. Φαίνεται δὲ ἐπίσης ὅτι
ὑπάρχωσιν ἐν Θράκῃ καὶ πολλὰ ἰχθυοτρόφα ὑδάτα ἐγκαταλειμμένα καὶ
μὴ ἐκμεταλλεῦμενα· ἴσως διὰ δυσχέρειαν συγκοινωνίας.

Ἔτερον σπουδαιότατον ἰχθυοτροφεῖον ἔδωρ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ Λίμνη
«Γάλα», κειμένη καὶ αὕτη παρὰ τὸν Ἐβρῶν, οὕσα δὲ ἡ μεγαλύτερα ἰχθυο-
τρόφος ἐπιφάνεια τῶν περιφερειῶν Δεδεαγάτης καὶ Αἶνου. Περιέχει γλυκέα
μόνον ὑδάτα καὶ ἐκτρέφει ἰχθῦς ἀποκλειστικῶς τοιούτων ὑδάτων. Ὡς
πρὸς τὸ ἔτησιος ἀλιεῦμενον ἐκεῖ ποσόν, οὐδὲν δυστοχῶς εἶναι γνωστὸν

ἡμῖν. Ἡ Λίμνη, κειμένη μεταξύ τῶν δύο προαναφερθεισῶν περιφερειῶν, χωρίζεται εἰς δύο ἡμίση, τοῦ ἐνὸς ὑπαγομένου εἰς τὴν Δυτικὴν καὶ τοῦ ἐτέ-
ρου εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην.

Ὅμοιως εἰς τὴν περιφέρειαν Γιομουλτζίνας ὑπάρχει τὸ ἰχθυοτρο-
φεῖον «**Αἰωαγκιόλ**», συγκαταλαμβανὸν τῆ θαλάσσης, μὲ ἐπιφάνειαν 1.000 πε-
ρίπου τετρ. μέτρων, ἐκτρέφον ἰχθῶς μικτούς, ἧτοι τοιοῦτους γλυκῶν καὶ
θαλασσίων ὕδατων, λόγῳ τῆς διπλῆς τοῦ ἐπικοινωνίας τῶ τε ποταμῶ καὶ τῆ
θαλάσσης. Ὑπάρχουσι ἐπίσης ἐκεῖ καὶ ἕτερα ἔλη, ἐνοικιασθέντα ἀντὶ 115
περίπου χιλιάδων λεβίων, ἧτοι 23 περίπου χιλιάδων δραχμῶν ἐτησίως,
ὄπὸ τῆς Διασυμμαγικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς ταῦτα δέον νὰ προσθέσῃ τις τὴν πλουσίαν πρόσδοον ἐκ τοῦ φό-
ρου 20 0/0 ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀφθόνου παρακτίας θαλασσίας ἀλιείας.
Ἡ πρόσδοος αὕτη ἐκτείνεται, κατὰ πληροφωρίαν, εἰς τὰς ἑξῆς περιφερείας:

1. Κατὰ μῆκος τῆς παραλίας τοῦ Αἰγαίου ἀπὸ Τασλίκ εἰς Πόρτο-
Λάγο. Εἰς τὴν ζώνην ταύτην τὸ 20 0/0 εἶχεν ἐνοικιασθῆ διὰ 10μηνον διά-
στημα ἀντὶ 89.000 περίπου λεβίων, ἧτοι δραχμῶν 18.000.

2. Εἰς τὴν ζώνην ἀπὸ Δεδεαγάτς μέχρι Νέστου ποταμοῦ, ἧτοι ἀπὸ τοῦ
Πόρτο-Λάγο μέχρι Καρα-Σοῦ. Τὸ 20 0/0 τῆς ζώνης ταύτης εἶχεν ἐνοικιασθῆ
ἀντὶ 25.000 λεβίων, ἧτοι 5.000 περίπου δραχμῶν δι' ἕμηνον χρ-
νικὸν διάστημα, ἢ 10.000 δραχμῶν ἐτησίως.

3. Εἰς τὴν ζώνην τοῦ Καραγάτς, εἰς τὴν τὸ 20 0/0 εἶχεν ἐνοικιασθῆ
ἀντὶ 60.000 περίπου γαλλικῶν φράγκων, ἧτοι ἰσαριθμὸς ποσοῦ δραχμῶν.

Περὶ τῆς παρὰ τὴν Μήδειαζ ζώνης, τῆς παραλίας δηλ. τοῦ Εὐξείνου,
ἀνέκαθεν πεφνημισμένης διὰ τὴν πλουσίαν τῆς ἀλιείας, οὐδὲν εἰσέτι τὸ
ἀκριβὲς γνωρίζομεν.

Ἐπίσης ἀγνοοῦμεν τὰ κατὰ τὴν ἀλιείαν εἰς τοὺς ποταμοὺς Νέστον,
Ἐβρον καὶ ἄλλους δευτερευόντας ρύακας καὶ ρεῖθρα, ὅσοι ἐκτρέφου-
σιν ἰχθῶς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πρόσδοον τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς
ἀλιείας τόσον τῆς θαλασσίας ὅσον καὶ τῆς τῶν κλειστῶν ἰχθυοτροφῶν ὕδα-
των. Ἡ πρόσδοος ὅμως αὕτη δὲν δόναται βεβαίως νὰ ἔχῃ τὴν σημασίαν
τὴν ὅποιαν παρουσιάζει ἀπὸ κοινωνικο-οικονομικῆς ἀπόψεως ἢ ὀλοκληρω-
τικῆ ἐξ ἀλιείας πρόσδοος τῆς ἀλιευτικῶς πλουσίας ταύτης χώρας, καθὼς
ἐπίσης καὶ τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῶν ἀλιευμένων ἰχθῶν, πράγματα τὰ ὅποια
σήμερον, δυστυχῶς, δὲν γνωρίζομεν. Οὐδενός, βεβαίως, τὴν προσοχὴν δια-
φεύγει τὸ γεγονός ὅτι αἱ ἀκταὶ τῆς Θράκης εἶνε ἀλιευτικῶς προνομιοῦχοι.
Ἐκτεινόμεναι παρὰ τὴν εἴσοδον τῶν Δαρδανελλίων, τὴν τόσον πλουσίαν εἰς

ρεύματα λόγω τῆς ἐπικοινωνίας τῶν δύο μεγάλων θαλασσιῶν λεκανῶν (Ἀ. Μεσογείου καὶ Εὐξείνου), εὐμοιροῦσα διόδων πλουσιῶν σημερινῶν τῶν ἐκλεκτοτέρων μεταναστευτικῶν ἰχθύων. Ἐκτὸς τούτου κατὰ μήκος τῶν Θρακικῶν παραλίων ὑπάρχουσι τμήματα τῆς ἡπειρωτικῆς κρηπίδος ὀμαλά, εἰς τὰ ὅποια δέον νὰ ἐπιδιωχθῆ ἢ δι' αὐτοκινήτων σκαφῶν ἀλίεια, ὡς τοιαύτη πρέπει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ ἐφαρμοσθῆ, διὰ τοὺς αὐτοὺς καὶ μείζονας εἰσέτι λόγους, εἰς τὸν κόλπον τῆς Θεσσαλονίκης (Θερμαϊκόν).

Δὲν ὑπάρχει ἐπομένως ἀμφιβολία ὅτι—ὡς καὶ ἐκ τῶν ἰσχυρῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐκτεθεισῶν ἐνδείξεων καταφαίνεται—ἡ ὀλοκληρωτικὴ χρηματικὴ πρόσδος δὲν εἶνε καὶ τόσοσιν μεγάλη, ἐνῶ, ἀντιθέτως, φαίνεται ὅτι ἔχομεν πολὺ προῖόν.

Πραγματοποιοῦνται δηλ. ἐκεῖ αἱ συνθήκαι τοῦ πρωτοτόνου ἢ μάλλον τοῦ προπολεμικοῦ ἐμπορίου: Μικραὶ τιμαί, πολὺ προῖόν. Αἰτία τῆς εὐδαίμονος ταύτης καταστάσεως εἶνε βεβαίως ἡ πατριαρχικὴ ζωὴ τῶν πληθυσμῶν, λόγω, κυρίως, τῆς ἐλλείψεως ταχέων μέσων συγκοινωνίας, τῆς ἐλλείψεως σοβαρῶν τεχνικῶν ἔργων καὶ τῆς μικρᾶς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορικοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων.

Ἄδυστάτως δύναται τις νὰ προσέτι, ὅτι ἡ διείσδους τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ πνεύματος καὶ πλέον συγκεκρωμένως τῶν Ἑλλήνων ἐπιχειρηματικῶν θέλει ἀνοιχθῆ νέους χρόνους τραπεζοτήσεως τῶν ἀγορῶν τῆς Π. Ἑλλάδος, βελτιοῦσα συγχρόνως οἰκονομικῶς τὰς περὶ τὴν ἀλίειαν ἀγχολουμένας ἐργατικὰς τάξεις.

Τέλος γεννάται τὸ ζήτημα ἂν συμφέρει εἰς τὸ Δημόσιον, προκειμένου περὶ τῶν προσόδων τοῦ, νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ ἐν Θράκῃ τὸ σύστημα τῶν ἀπ' εὐθείας ἐκμεταλλήσεων, ὅπερ, ἐφαρμοσθὲν εἰς τινὰς λίμνας, τῆς Μακεδονίας ἰδίως, παρέσχεν ἄριστα οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα. Βεβαίως, ἀπὸ Κρατικῆς ἀπόψεως, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι τοῦτο συμφέρει. Ἄλλ' ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως δὲν νομιζόμεν ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἀπ' εὐθείας ἐκμεταλλήσεως ἀπέδωκε τοὺς ἀναμενομένους καρπούς. Ἀποβαίνει καταθλιπτικὸν συντεῖνον εἰς τὴν ὑψωσιν τῆς τιμῆς τῶν ἰχθύων καὶ—τὸ σπουδαιότερον ὅλων—κωλύει τὴν κατασκευὴν μικρῶν τεχνικῶν ἔργων ἀπαραίτητων εἰς χώραν νέαν ὡς ἡ Θράκη, μὲ ἄφθονα ἐσωτερικὰ ὕδατα καὶ ἄνευ ὕδραυλικῶν ἔργων, ἔργων ἄτινα εὐκόλως θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ ἐνοικιαστῶν ὑποχρεομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν οἰκείων πρὸς ἐνοικίαν διακλήσεων. Ἡ ἀπ' εὐθείας ἐπίσης ἐκμετάλλεσις, ἀπασχολοῦσα πολυάριθμον προσωπικὸν καὶ χρήζουσα διαρκῶς ἐπιβλέψεως, ἀπορροφᾷ τὴν ὑπηρεσίαν, καθισταμένην οἰκονομικῆν, μὴ ἐπιτρέπουσα οὕτω ταύτῃ τὴν ἐπιτέλε-